

INSTITUCIONS ► PRESENTACIÓ

Bieito conserva el català del segle XV en el seu muntatge del 'Tirant'

► Catalunya portarà a Frankfurt més de 50 espectacles i exposicions

ERNEST ALÓS
BARCELONA

El director teatral Calixto Bieito intentarà abastar tot el contingut del *Tirant lo blanc* en un muntatge teatral d'entre dues i tres hores, que combinarà actors i cantants d'òpera, amb música de Carles Santos i que mantindrà sense canvis el català del segle XV en què va ser escrit. L'obra, que tindrà una preestrena a Berlín al mes de setembre, serà un dels puntals de la programació artística que presentarà el pròxim mes d'octubre la cultura catalana a la Fira del Llibre de Frankfurt, juntament amb les nits artísticogastronòmiques del Sónar i l'exposició de fons del MACBA, que revelarà a la ciutat alemanya algunes de les seves últimes adquisicions.

El director de l'Institut Ramon Llull, Josep Bargalló, i el director del programa artístic, Borja Sitjà, van presentar ahir la programació, que en gran part ja havia estat avançada, envoltats dels responsables de les desenes d'exposicions i espectacles de teatre, dansa i música. Bieito es va mostrar entregat al text medieval de Joanot Martorell: «Aquest país—va dir—no és conscient de la novel·la que té, comparable a *Guerra i pau* o a *Crim i càstig*». El director va justificar el respecte al text original (que serà subtítulat a l'alemany): «Al principi costa més d'entendre, però quan llegeixes el que dius és preciós, és un orgasme del llenguatge». L'obra tindrà una gira per Espanya mantenint sempre a l'escenari el català medieval.

Bieito a penes va donar detalls del muntatge. *Tirant* apareixerà baixant a peu per les Rambles de Barcelona i l'escenografia tindrà «molts llocs, moltes zones i moltes alteracions totals de l'espai», una cosa que serà evident en l'escena final, amb el viatge dels cadàvers de Tirant i Carmesina al llarg de tot el Mediterrani. Una única precisió: «*Tirant lo blanc* no és el *Senyor dels Anells*».

► Calixto Bieito, ahir, explicant el projecte, amb Carles Santos, Borja Sitjà i Josep Bargalló a la seva dreta.

► El cartell de les Nits Sónar a la Fira del Llibre.

► El Tirant lo Blanc de Bieito serà el jove actor Joan Negrié, procedent del col·lectiu Trono Villegas i que ha actuat a sèries com *Los Serrano* i *Porca Misèria*.

► Paisatge empordanès de Günther Grass.

DEL 'PATUFET' A 'MAKOKI' // Les exposicions presentades ahir no sempre seran les més evidents: Gaudí apareixerà amb una proposta alternativa de finalització de la Sagrada Família a càrrec de Yorck Förster, Georg-Christof Bertsch mostrarà el còmic català del *Patufet* a *Makoki* i l'evolució de l'art català es mostrarà, de la mà de Daniel Giralt-Miracle i Vicenç Altaïó, a través dels llibres d'art. Günther Grass hi participarà, però no en el programa literari sinó amb les seves litografies de paisatges de l'Empordà.

Borja Sitjà va advertir que hi haurà qui critiqui determinades absències «perquè sembla que es tracti del Fòrum de les Cultures,

EL PLANTEJAMENT

Projectar una imatge de modernitat

►► El programa de la cultura convidada a Frankfurt no té a penes impacte entre els milers de professionals del sector editorial, però sí en els mitjans de comunicació internacionals. Segons el director de l'Institut Ramon Llull, Josep Bargalló, la cultura catalana aprofitarà aquesta ocasió per mostrar que «no és una cultura etnològica sinó que aposta pel futur». És més, Bargalló aposta per exhibir «amb orgull» que és «una de les més creatives i amb més talent d'Europa».

►► Els responsables de la programació artística de Frankfurt han assumit riscos. «Podríem haver fet una mica de Dalí, una mica de Miró, una mica de disseny, una exposició de 400 cadires... hauria estat fàcil fer els tres tenors i la soprano...», va enumerar Borja Sitjà. En la seva opinió, aquests oren «els tòpics» que esperava l'organització de la Fira del Llibre de Frankfurt, però s'ha preferit mostrar una «cultura viva i eclèctica» encara que no sigui «el que la gent de la fira esperava».

però no seran cinc mesos, sinó només cinc dies». És el cas del Teatre Lliure, el director del qual, Alex Rigola, es va mostrar ahir «sorprès» perquè el Llull no hagi comptat amb ells. A Frankfurt, els dos espectacles teatrals més destacats s'han repartit entre un teatre públic (el TNC, amb l'estrena d'*A la Toscana*, de Sergi Belbel) i un altre de privat (el teatre Romea).

Bargalló va mostrar el seu convenciment que, amb un pressupost de 12 milions d'euros per a totes les actuacions a Alemanya durant un any, «Frankfurt ens haurà resultat molt barat». El director de l'IRL no va voler precisar quina part d'aquest pressupost corresponia al programa artístic. ≡

Àlbum fotogràfic del passat

► Sabien que Islàndia es va independitzar de Dinamarca dimarts passat va fer 63 anys? I que dilluns se'n van complir 72 de la instal·lació del primer parquímetre del món, a Oklahoma City? Jo no, la veritat. Però últimament he descobert una curiosa manera de saber les efemèrides dia a dia a través d'una meravellosa finestra. Des de la qual, a més, puc apreciar nitidament l'empremta que ha deixat el pas del temps en cada cas. I de quina manera. Ni més ni menys que amb la brillant mirada de Robert Capa, de Henri Cartier-Bresson i dels seus *heraus*, els fotògrafs de Magnum.

Si volen treure el cap a aquesta finestra només han d'entrar a la web de *Slate* (<http://www.slate.com>), la revista *on line* del *Washington Post*, i fer clic a *Today's pictures*. Veuran com, igual que jo, s'enganyen a l'hàbit diari de tafanejar-hi.

Aquesta setmana, sense anar més lluny, l'àlbum de *Slate* recu-

He descobert una meravellosa manera de saber cada dia les efemèrides

perava les dues efemèrides que els esmentava il·lustrant-les amb impagables instantànies. L'aniversari del parquímetre portava, entre altres, les firmes del mateix Cartier-Bresson i d'Inge Morath, reportera en mil fronts i dona d'Arthur Miller. En el retrat del fotògraf francès, datat el 1975 a Bucarest, una parella d'enamorats assenyalava amb les mans enllacades l'estrany aparell amb desconcert.

En el de Morath, que també va fotografiar rodages, s'hi pot veure Marilyn Monroe i John Huston al costat d'un parquímetre d'atzeco en un descans del de *Vides rebels*. La fotografia té substància. Perquè va ser precisament en aquell rodatge quan Miller, que llavors s'estava divorciant de la Monroe, es va enamorar perdudament de la dona de la càmera.

Un dia després, dimarts, *Slate* i Magnum van celebrar el 63è aniversari d'Islàndia amb imatges que travessen la geografia i el temps de l'«illa secreta»—títol que faig servir amb permís del meu amic Xavier Moret, que em va descobrir aquest lluminós paradís—, fetes per Werner Bischof, Mark Power i Peter Marlow (impressionant la balena morta envoltada de voràcous frarets).

¿No volen saber què es veurà avui a l'àlbum del passat de la revista *Slate*? Doncs jo sí. ≡